

Ключ к части I (Татарский язык)

Максимальный балл –30

№ п/п	Задания с ответами	Инструкция для оценивания	Балл ы
1	(Укажите ряд, где звук [W] присутствует в каждом слове. а) һава, авыл, вакыт; б) вагон, ваза, Вәли; в) велосипед, завод, вокзал; г) январь, февраль, август;	Верно указан ряд с данным звуком.	1
2	Переведите на русский язык и запишите. а) Саф һава керсен өчен, тәрәзәләрне ачарга кирәк. Чтобы был свежий воздух, нужно открыть окна. б) Кояш чыкса да, көн жылынмады. С восходом солнца тепло не стало. в) Нихәтле тырышсаң, үзең өчен шулхәтле яхшы. Чем больше стараешься, тем больше пользы для себя. г) Аның әтисе – сәүдә фирмасының житәкчесе. Его отец руководитель торговой фирмы.	Все предложения переведены верно. За каждое верно переведённое предложение по одному баллу.	4
3	Расставьте ударения в словах. Тра <u>к</u> торчы, открыт <u>ка</u> лар, у <u>й</u> нагыз, уйнасын <u>на</u> р, у <u>т</u> ыр, утыр <u>сы</u> н;	Ударная буква выделена и подчёрнута. За каждое верно поставленное ударение по одному баллу.	6
4	Являются ли данные высказывания верными? * Татар телендә кешене белдергән сүзләргә генә “кем?” сорауы куела - әйе ; * Бәхетле, тынычлык, йортсыз – ясалма сүзләр - әйе ; * “ Әтәч ” – нечкә әйтелешле сүз - әйе ; * “ Игелекле, әдәпле, жиһан, дин ” сүзләре алфавит тәртибендә язылган – юк ;	Все высказывания верные. За каждое верное высказывание один балл	4
5	Какой татарской пословице соответствует русская пословица “Ехать в Тулу со своим самоваром”? а) Жете кызыл тиз уңа; б) алма агачыннан ерак төшми; в) урманга утын төяп бару.	Верно найдена соответствующая пословица.	1
6	Правильно расставьте знаки препинания в прямой речи. а) Көчез без житәрме, башкарып чыга алырбызмы дип уйлый идем мин ул чакта” Көчез без житәрме,	Все знаки препинания поставлены верно.	3

	<p>башкарып чыга алырбызмы”,- уйлый идем мин ул чакта.</p> <p>б) Гафур, сүзен дэвам итеп һичнинди кулъязма күргәнем юк диде. Гафур сүзен дэвам итеп: “Һичнинди һичнинди кулъязма күргәнем юк”,- диде.</p> <p>в) Уку диде ул кешене кеше итә. “Уку,- диде.- ул кешене кеше итә”.</p>	За каждый верный ответ один балл.	
7	<p>Как скажите, что:</p> <p>Твой друг живет в деревне. Минем дустым авылда яши.</p>	За верный ответ	1
8	<p>Допишите пропущенные слова в следующих пословицах.</p> <p>Адашкан кешедән <u>юл</u> (нәрсә?) сорамыйлар. Әйбернең яңасы яхшы, дуслың <u>искесе</u> (ниндие?) яхшы.</p>	<p>Все слова дописаны верно.</p> <p>За каждое верное слово один балл.</p>	2
9	<p>Определите вид предложений по цели высказывания и правильно напишите знаки препинания.</p> <p>а) Авылда хәбәр жил тизлеге белән йөри. (хикәя жөмлә)</p> <p>б) Ә Газизәләр кайда, Хөсәен абзый? (сорау жөмлә)</p> <p>в) Их, нинди көзге матур бер көн! (Өндәү жөмлә)</p> <p>г) Мин андый хәлне күп күргән. (Хикәя жөмлә)</p>	<p>Все знаки препинания поставлены верно и определены виды предложений</p> <p>За каждое верное предложение один балл.</p>	4
10	<p>(Разберите нижеследующие слова по составу).</p> <p>Бакчачылыкта, эшчеләрне, урмандагы, кызылрак; Бакча-чы-лык-та; эш-че-ләр-не; урман-да-гы; кызыл-рак</p>	<p>Все слова разобраны верно</p> <p>За каждое верное разобранное слово один балл</p>	4
Барлыгы (всего):		30	

Ключ к части II (Татарская литература)

Максимальный балл: 20

№ п/п	Задания с ответами	Инструкция для оценивания	Баллы
1	Назови автора данных строк. “Кая барсам, кайда торсам, нишләсәм дә, Хәтеремдә мәңге калыр туган җирем”. а) М.Жәлил; б) Ф.Кәрим; в) Г. Тукай; г) Х. Туфан;	Верный ответ выделен и подчеркнут.	1
2	Найдите в данных строчках метафору и подчеркните. - Гомер атлы зәңгәр бәйге аты! Син егылсаң, кабат тормам мин; Ләкин вәгъдә; яшәгәндә жирдә, <u>Кайгы игене</u> чәчеп урмам мин.	Верный ответ выделен и подчеркнут.	1
3	Укажите ряд, который не соответствует фольклору а) бәет; б) мәкаль; в) табышмак; г) поэма;	Верный ответ выделен и подчеркнут	1
4	В данных строках идет речь о закованном сыне татарского народа. Кто он?) Хәтер булып, Казан өрәгендә Һәйкәл тора татар улына. Богауларын өзеп ташлар да у Ашар кебек кошлар юлына. Жавап: <u>Муса Жәлил</u>	Верный ответ выделен и подчеркнут	1
5	Напишите название и автора данных строк. Син әле үс һәм укы күп, шунда аңларсың барын; Мәгърифәт нуры ачар күп нәрсәләрнең ялганын. Авторы: <u>Г. Тукай;</u> Исеме: “Сабыйга”;	Верные ответы выделены и подчеркнуты	2
		За каждый верный ответ один балл	
6	Напишите имена писателей по их месту рождения. а) Муса Жәлил Оренбург өлкәсе Шарлык районы Мостафа авылында туа. Б) Габдулла Тукай ТАССРның Арча районы Кушлавич авылында туа. В) Һади Такташ Мордва АССРның Торбеево районы Сыркыды авылында туа. Г) Роберт Миннуллин Башкортстанның Илеш районындагы Нәжәде авылында туа; Куллану өчен: Р. Миннуллин, Г. Тукай, М. Жәлил, Һ. Такташ;	Все имена вписаны верно	4
		За каждый верный ответ один балл	

7	Тэкъдим ителгэн эсэрлэр янына авторларын язып чыгыгыз. (Напишите авторов к названиям данных произведений)	Все авторы вписаны верно	4
	а) “Эш беткэч уйнарга ярый” шигыре - Г. Тукай ; б) “Сер тотмас үрдэк” әкиятте – А. Алиш ; в) “Әбүгалисина” хикәясе - К. Насыри ; г). “Бүреләр” шигыре - М. Жәлил	За каждый верный ответ один балл	
8	За что М. Джалиль и его товарищи были казнены в фашистской тюрьме? а) “Идел – Урал легионы”ннан качкан өчен; б) Туган илгә хыянәт өчен; в) <u>Совет пропагандасы тарату, “Идел – Урал легионын” таркату, төрмәдән коллектив качулар оештырганнары өчен</u> ; г) Шигырь язганы өчен;	Верный ответ выделен и подчеркнут	1
9	Какой жанр не относится к устному народному творчеству? а) бәет; б) мәкаль <u>в) хикәя</u> ; г) табышмак; д) дастан; е) риваять;	Верный ответ выделен и подчеркнут	1
10	С какого стиховорения Х. Туфана данные строки? Нәрсә әйтсен: берни белми ул, Хәбәре юк минем йөрәктән. Мине бары чылатып үтте Кукурузлар белән беррәттән... Нәрсә әйтсен: берни белми ул.. <u>а) Агыла да болыт агыла</u> ; б) Ант; в) Тамчылар ни диләр?; г) Иртәләр җитте исә;	Верный ответ выделен и подчеркнут	1
	Барлығы:	17	